

ХАСБАНК ХК
“КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛЫН КОДЕКС”-ИЙН
ХЭРЭГЖИЛТИЙН 2024 ОНЫ ТАЙЛАН

Улаанбаатар хот
2025 оны 01 дүгээр сарын 20

1. Үнэлгээний зорилго

- 1.1. Энэхүү үнэлгээний зорилго нь “Компанийн засаглалын кодекс”-ийн хэрэгжилтийг үнэлэх, компанийн засаглалын тогтолцоонд тулгарч буй асуудлыг тодорхойлох, түүнд үндэслэн заавар, зөвлөмжийг боловсруулан хүргүүлж, мөрдүүлэх замаар тухайн компанийн засаглалын түвшинг сайжруулахад оршино.
- 1.2. “Компанийн засаглалын кодекс”-ийн хэрэгжилтийн зайны үнэлгээг компанийн Төлөөлөн удирдах зөвлөл (ТУЗ)-өөс томилогдсон холбогдох эрх бүхий албан тушаалтан уг кодексийн хавсралт болох асуулгын маягтын дагуу гүйцэтгэж, оноогоор үнэлнэ. Компанийн ирүүлсэн зайны үнэлгээг баримтад үндэслэн үнэлгээний хяналтын оноо болон хувиар нэгдсэн дүнг тооцно.
- 1.3. Компанийн нэгдсэн дүнг тусгай зөвшөөрөл, зөвшөөрөл, бүртгэлтэй холбоотой шийдвэр гаргах, салбарын компанийн засаглалын тухайн үеийн нөхцөл байдлыг тодорхойлох болон эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох чиглэлээр дүн шинжилгээ хийх, мөн компанийн засаглалын түвшингийн нэгдсэн судалгаа гаргаж олон нийтэд мэдээлэл өгөх зорилгоор ашиглана.
- 1.4. Үнэлгээний дүнг үндэслэн компанид тухайлан зөвлөмж, үүрэг, даалгаврыг хүргүүлэх ба тэдгээрийн биелэлтээр зайны үнэлгээний ахиц дэвшлийг тодорхойлно.
- 1.5. Үнэлгээгээр эрсдэлтэй гэж дүгнэгдсэн, эсхүл үнэлгээг Хороо болон бирж, мэргэжлийн холбооноос тухай бүр шаардсан хугацаанд ирүүлээгүй тохиолдолд “Компанийн засаглалын кодекс”-ийн хэрэгжилтийг хангалтгүй гэж тооцно.

2. Үнэлгээний бүтэц

“Компанийн засаглалын кодекс”-ийн үнэлгээний загвар нь нийт 36 асуулга бүхий бүтэцтэй тайлан байх бөгөөд доор дурдсан үнэлгээний аргачлалын дагуу Хорооноос ХасБанкны “Компанийн засаглалын кодексийн хэрэгжилт”-ийн 2024 оны тайланг хянан баталгаажуулж, **93.1%** буюу **засаглал сайн, эрсдэлгүй** гэж дараах байдлаар үнэлсэн:

№	Гарчиг	Авбал зохио оноо	2023.06.30-ны байдлаар		2024.12.31-ний байдлаар		Өөрчлөлт хувь
			СЗХ-ны хяналтын оноо	Хэрэгжилт хувь	СЗХ-ны хяналтын оноо	Хэрэгжилт хувь	
1	ТУЗ-ийн бүтэц, зохион байгуулалт	12	9	75%	10	83.3%	8.3%
2	ТУЗ-ийн дэргэдэх хороод, тэдгээрийн чиг үүрэг	10	7	70%	7	70%	-
3	Тайлагнал, мэдээллийн ил тод байдал	6	6	100%	6	100%	-
4	Аудит, хяналтын тогтолцоо	6	6	100%	6	100%	-
5	Эрсдэлийн удирдлага	8	8	100%	8	100%	-
6	Эрх бүхий албан тушаалтны цалин урамшуулал	6	6	100%	6	100%	-
7	Оролцогч талуудын эрх ашиг	8	8	100%	8	100%	-
8	Компанийн соёл	6	6	100%	6	100%	-

9	Хувьцаа эзэмшигчдийн эрх	10	10	100%	10	100%	-
Нэгдсэн дүн		72	66	91.7%	67	93.1%	+1.4%

3. Үнэлгээний аргачлал

- 3.1. Асуулга тус бүрийн хувьд бүрэн хэрэгжүүлсэн, эсхүл үндэслэл бүхий тайлбар гаргасан 2, хэсэгчлэн хэрэгжүүлсэн, эсхүл хугацаа бүхий хэрэгжүүлэх арга хэмжээ, зорилтоо тайлбарласан 1, үнэлгээ ирүүлээгүй бол 0 гэсэн оноогоор тус тус үнэлэх ба хэрэгжилт болон тайлбарыг тус бүрээр нь оруулна.
- 3.2. Үнэлгээний нэгдсэн дүнд үндэслэн тухайн байгууллагын “Компанийн засаглалын кодекс”-ийн хэрэгжилтийг дараах байдлаар үнэлнэ:
- 3.2.1. авбал зохих нийт онооны 90 хувь болон түүнээс дээш байвал засаглал хэвийн буюу эрсдэлгүй;
 - 3.2.2. 70-89 хувь байвал дунд засаглалтай буюу цаашид эрсдэл үүсч болзошгүй тул зөвлөмж хүргүүлэх;
 - 3.2.3. 50-69 хувь байвал хангалтгүй засаглалтай буюу эрсдэлтэй тул зайны болон газар дээрх хяналт шалгалтыг хэрэгжүүлэх нөхцөл бүрдсэн;
 - 3.2.4. 49 болон түүнээс доош хувьтай бол муу засаглалтай буюу үйл ажиллагаа нь өндөр эрсдэлтэй тул зохицуулалтын арга хэмжээ авах шаардлагатай.

**ХАСБАНК ХК (“ХАСБАНК”)-ИЙН
“КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛЫН КОДЕКС”-ИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН 2024 ОНЫ ТАЙЛАН**

"Компанийн засаглалын кодекс"-ийн зарчмын зүйл тус бүрээр үнэт цаас гаргагч нь жилийн үйл ажиллагааны тайланг дараах маягтын дагуу Санхүүгийн зохицуулах хороо, арилжаа эрхлэх байгууллагад мэдээлэл ирүүлж, өөрийн цахим хуудсаар дамжуулан олон нийтэд мэдээлэл хүргэнэ.

Кодексийн хэрэгжилтийг олон улсад түгээмэл тогтсон "Хэрэгжүүл, эсвэл тайлбарла" гэсэн зарчмын дагуу тайлагнахдаа кодекст дурдсан зарчмын зүйл тус бүрээр биелүүлсэн эсэх, биелүүлээгүй бол яагаад биелүүлээгүй, түүнийг орлох бүтэц, зохион байгуулалтын ямар арга хэмжээ авсныг тайлбар хэсэгт нарийвчлан тайлбарлана.

Нэр томьёоны тайлбар:

ТУЗ - Төлөөлөн удирдах зөвлөл

ЗНДЦУХ - Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дэргэдэх Засаглал, нэр дэвшүүлэх болон цалин урамшууллын хороо

АХ - Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дэргэдэх Аудитын хороо

ЭУХ - Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дэргэдэх Эрсдэлийн удирдлагын хороо

Засаглалын төлөвлөгөө - ХасБанк нь Компанийн засаглалын кодекст тусгасан удирдамжид өөрийн компанийн засаглалын үйл ажиллагаагаа уялдуулан удирдах зорилгоор 2023 оны 7 дугаар сарын 07-ны өдөр “Засаглалын төлөвлөгөө 2023-2026”-г баталсан. Уг төлөвлөгөөнд цаг хугацааны хувьд нэн даруй боловсруулах боломжгүй бичиг баримтуудыг боловсруулан батлах хугацаа болон нэн даруй биелүүлэх боломжгүй шаардлагыг хэрэгжүүлсэн байх хугацааг тус тус тогтоосон.

НЭГДҮГЭЭР ЗАРЧИМ. ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН БҮТЭЦ, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ

Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь олон талт ур чадвар, мэдлэг, туршлага, хараат бус байдал зэргийг зохистойгоор хангасан, алсын хараатай, бүтээлч, үр дүнтэй бүтэц байна.

№	Зүйл	Хэрэгжилт	Тайлбар	Оноо	Хувь
1	1.1. Компани нь төлөөлөн удирдах зөвлөлийн үйл ажиллагааны журмаар төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дарга, гишүүд, нарийн бичгийн даргын чиг үүрэг, хариуцлагыг нарийвчлан зохицуулна.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ХасБанк нь ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журмыг 2023 оны 7 дугаар сарын 07-ны өдөр шинэчлэн баталсан. Тус журмын 5, 6 болон 13 дугаар зүйлүүдэд ТУЗ-ийн дарга, гишүүд болон нарийн бичгийн даргын чиг үүрэг, хариуцлагыг нарийвчлан зохицуулсан бөгөөд түүнийг өөрийн цахим хуудаст байршуулсан (xacbank.mn -ийн Хөрөнгө оруулагчид -> Дүрэм, журам цэст хандана уу). Мөн ТУЗ-ийн 2023 оны Үйл ажиллагааны тайланг бие даасан бүлэг байдлаар ХасБанкны 2023 оны Жилийн тайланд тусгасан бөгөөд Санхүүгийн Зохицуулах Хорооны Үнэт цаасны бүртгэлийн журмын дагуу 2024 оны 4 дүгээр сарын 30-ны өдөр буюу тайлант хугацаанд багтаан нийтэд нээлттэйгээр	2	

			байршуулсан болно (xacbank.mn -ийн Хөрөнгө оруулагчид -> Тайлан цэст хандана уу). Мөн жишгээр ХасБанкны 2024 оны Жилийн тайланг тайлант хугацаанд багтаан нийтэд мэдээлэх болно.		
2	1.2. Компани нь төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүнийг сонгон шалгаруулах, томилох асуудлыг тусгасан нэр дэвшүүлэх журам, залгамж халааны бодлогын баримт бичигтэй байна.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ХасБанк нь түүний алсын хараа, эрхэм зорилго, стратегийн зорилтод нийцүүлэн, стратегийн удирдлага, хяналтыг хэрэгжүүлэх, нийт хувьцаа эзэмшигч, оролцогч талуудын эрх ашгийг хамгаалах, дэмжих, ТУЗ-ийн үндсэн үүргийг гүйцэтгэхэд шаардагдах зохих ур чадвар, мөн чанар бүхий гишүүдээр ТУЗ-өө бүрдүүлэх зорилгоор “ТУЗ-ийн гишүүнийг сонгон шалгаруулах, нэр дэвшүүлэх ерөнхий журам”-ыг 2011 оны 11 дүгээр сарын 24-ний өдөр анх удаа баталж, улмаар хэд хэдэн удаа нэмэлт өөрчлөлт оруулах болон шинэчлэн найруулах зэргээр сайжруулан үйл ажиллагаандаа мөрдөж ирсэн. Хамгийн сүүлийн байдлаар 2024 оны 11 дүгээр сарын 07-ны өдөр тус журмыг шинэчлэн баталсан бөгөөд түүний дагуу ТУЗ-ийн шинэ гишүүдийн сонгон шалгаруулалтыг зохион байгуулж байна (xacbank.mn -ийн Хөрөнгө оруулагчид -> Дүрэм, журам цэст хандана уу). Мөн, ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны тасралтгүй байдлыг хангах үүднээс ТУЗ-ийн гишүүний залгамж халааны төлөвлөгөөг жил бүр хэлэлцдэг. Уг төлөвлөгөө хэлэлцэх процессийг журамлах зорилгоор “ТУЗ-ийн гишүүний залгамж халааг бэлдэх бодлого”-ыг мөн 2025 оны II дугаар улирал гэхэд боловсруулан баталсан байхаар ХасБанкны Засаглалын төлөвлөгөө 2023-2026 баримт бичгийн 10 дугаар зүйлд тусгасан. Түүнчлэн ХасБанк нээлттэй хувьцаат компани болсонтой холбогдуулан өөрийн засаглалын тогтолцоогоо сайжруулах болон бусад зорилгоор ТУЗ-өөс ТУЗ-ийн гишүүдтэй байгуулах гэрээний загварыг 2023 оны 7 дугаар сарын 07-ны өдрийн R-2023-61 тоот тогтоолоороо баталсан бөгөөд түүгээр ТУЗ-ийн гишүүний эрх үүргүүдийг нарийвчлан тодорхойлсон.	2	
3	1.3. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүн бүрийн ажлын туршлага, ажилласан хугацаа, хараат бус байдал,	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ХасБанкны 2023 оны Жилийн үйл ажиллагааны тайланг Санхүүгийн Зохицуулах Хорооны Үнэт цаасны бүртгэлийн журмын дагуу 2024 оны 4 дүгээр сарын 30-ны өдөр өөрийн	2	

	хувьцааны эзэмшлийн хувь хэмжээ, хуралдаанд оролцсон ирц зэрэг мэдээллийг жилийн үйл ажиллагааны тайланд дэлгэрэнгүйгээр тусгаж, өөрийн цахим хуудсанд байршуулна.		цахим хуудаст байршуулсан. Уг тайланд ТУЗ-ийн гишүүн бүрийн ажлын туршлага, ажилласан хугацаа, хараат бус байдал, хувьцааны эзэмшлийн хувь хэмжээ, хуралдаанд оролцсон ирц зэрэг мэдээллийг тусгасан (xacbank.mn -ийн Хөрөнгө оруулагчид -> Тайлан цэст хандана уу). Мөн жишгээр 2024 оны Жилийн тайланг бэлтгэн, 2025 оны 4 дүгээр сарын 30-ны өдөрт багтаан цахим хуудсаараа дамжуулан нийтэд мэдээлнэ. Түүнчлэн, ТУЗ нь үйл ажиллагаагаа сайжруулах, тулгамдаж буй асуудлыг тодорхойлон зохицуулах үүднээс өөрийн болон түүний дэргэдэх хороод, ТУЗ-ийн дарга, гишүүдийн үнэлгээг гишүүн тус бүрээс санал асуулга явуулах байдлаар жил тутам хийж, үнэлгээний үр дүнг танилцуулж ирсэн. Энэ жишгээр ТУЗ-ийн 2023 оны ажлын гүйцэтгэлийн үнэлгээг хийж, үр дүнг ТУЗ-ийн 2024 оны 5 дугаар сарын 21-ний өдрийн хурлаар хэлэлцүүлсэн болно. Үүний адилаар ТУЗ-ийн 2024 оны ажлын гүйцэтгэлийн үнэлгээг 2025 оны эхний улиралд багтаан хийж гүйцэтгэх болно. Түүнчлэн, үнэлгээний үр дүнд тулгуурлан ирэх оны ажлын төлөвлөөг боловсруулан баталдаг бөгөөд энэ хүрээнд ТУЗ өөрийн 2024 оны үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг 2024 оны 6 дугаар сарын 21-ний өдрийн R-2024-31 тоот тогтоолоороо баталсан. Цаашлаад гүйцэтгэлийн үнэлгээний процессийг сайжруулах зорилгоор “ТУЗ-ийн үнэлгээний журам”-ыг мөн тус тогтоолоор баталсан болно.		
4	1.4. Компани нь төлөөлөн удирдах зөвлөлийн болон түүний дэргэдэх хороодын бүтэц, бүрэлдэхүүний бодлогын баримт бичигтэй байх ба уг баримт бичигт гишүүний боловсрол, мэргэшил, ур чадвар, туршлагад тавигдах шаардлага болон хүйсийн тэнцвэр зэрэг асуудлыг тусгана.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ХасБанкны ТУЗ-ийн дэргэдэх байнгын хороод болох ЗНДЦУХ, АХ, ЭУХ тус бүр нь ТУЗ-өөс баталсан өөрийн холбогдох дүрмүүдийг баримтлан үйл ажиллагаагаа явуулдаг. Тус дүрмүүдэд хороодын бүтэц, бүрэлдэхүүнийг нарийвчлан заасан. Гишүүний боловсрол, мэргэшил, ур чадвар, туршлагад тавигдах шаардлагыг ЗНДЦУХ-ны дүрмийн 2.1 дэх хэсэг болон АХ-ны дүрмийн 2 дугаар зүйлд тус тус тусгасан (xacbank.mn -ийн Хөрөнгө оруулагчид -> Дүрэм, журам цэст хандан танилцана уу). Хүйсийн тэнцвэрийн тухайд, АХ-ны дүрмийн 2.1 дэх хэсэгт “Гишүүдийн жендэрийн бүтэц нь жендэрийн тэгш байдлыг хангах, эсхүл Санхүүгийн Зохицуулах Хорооноос баталсан Компанийн засаглалын кодекст заасан жендэрийн төлөөллийн	2	

			доод хэмжээг хангахыг эрмэлзэнэ” гэж тусгасан. Мөн энэ талаар ЗНДЦУХ-ны дүрмийн 2.1.4 дэх хэсэгт “Хороодын гишүүний гуравны хоёр нь хараат бус гишүүдээс бүрдэх бөгөөд хорооны гишүүдийг сонгон шалгаруулахад хүйсийн тэнцвэрт байдлыг хангахыг эрмэлзэнэ” гэж тусгасан. 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн байдлаар ХасБанкны ТУЗ нь нийт 12 гишүүний 25%-ийг эзлэх 4 эмэгтэй гишүүн болон үлдсэн 8 эрэгтэй гишүүний бүрэлдэхүүнтэйгээр үйл ажиллагаагаа удирдан зохион байгуулж байна. Өнөөгийн ТУЗ-ийн бүрэлдэхүүний бүрэн эрхийн хугацаа Хувьцаа эзэмшигчдийн 2026 оны ээлжит хурлаар дуусмагц, ТУЗ-ийн бүрэлдэхүүний талаар Компанийн засаглалын кодекст тусгасан хүйсийн тэнцвэрийн шаардлагыг давуулан биелүүлэхээр зорьж байна.		
5	1.5. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүнийг анх томилогдоход чиглүүлэх сургалтыг зохион байгуулах ба ажил үүргээ гүйцэтгэхэд шаардлагатай ур чадвар, мэдлэг, мэдээллийг олгох, шинэчлэх сургалтад тогтмол хамруулна.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ТУЗ-ийн гишүүнд нэр дэвшигчдийг компанийн засаглалын сургалтад нэн тэргүүнд хамруулж Монгол Улсын Компанийн тухай хууль, компанийн засаглалын онцлогийг таниулах сургалтыг зохион байгуулдаг. Хувьцаа эзэмшигчдийн 2024 оны ээлжит хурлаар ТУЗ-ийн гишүүдийг бүрэн бүрэлдэхүүнээр нь сонгохтой холбогдуулан, нийт 3 нэр дэвшигчийг Засаглалын сургалтад хамруулсан. ТУЗ-ийн гишүүний мэдлэг, ур чадварыг тогтмол дээшлүүлэх зорилгоор ТУЗ-ийн 2024 оны сургалтын хөтөлбөрийг 2024 оны 6 дугаар сарын 21-ний өдөр R-2024-30 тоот тогтоолоор баталж, түүний дагуу холбогдох сургалтуудыг зохион байгуулсан болно. Мөн, ТУЗ-ийн гишүүн анх томилогдмогц түүнд (а) ХасБанкны онцлогийг таньж мэдэхэд зориулсан багц материал, үүнд өмнөх оны үйл ажиллагааны тайлан, санхүүгийн тайлан, өмнөх хурлын тэмдэглэл зэрэг бичиг баримтууд, (б) өөрийн үйл ажиллагааг зохистой удирдан явахад зориулж ТУЗ-ийн гишүүд болон ажилтнуудын ёс зүйн кодекс ба сонирхлын зөрчлийн ерөнхий журам, ХасБанкны Засаглалын кодекс, ХасБанк ХК-ийн дүрэм, ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам, Дотоод мэдээлэл эзэмшигчийн арилжааны ерөнхий журам, Монголбанкнаас баталсан компанийн засаглалын баримт бичгүүд зэрэг ТУЗ-ийн үйл ажиллагаанд хамаарах бусад бичиг баримтуудыг хүргүүлдэг.	2	

			ТУЗ-ийн гишүүд нь Гүйцэтгэх захиралтай тохиролцон, Банкны өдөр тутмын үйл ажиллагаанд саад болохгүй байдлаар Банкны удирдлагуудтай уулзалт зохион байгуулж асууж тодруулах, мэдээлэл авах нөхцөл боломжоор хангагддаг.		
6	1.6. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн нарийн бичгийн дарга нь төлөөлөн удирдах зөвлөлийн үйл ажиллагааг зохистой явуулах асуудлаар төлөөлөн удирдах зөвлөлийн даргаар дамжуулан хариуцлага хүлээнэ.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ХасБанк ХК-ийн Дүрмийн 8.44.5 дахь заалт болон ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журмын 13.1 дэх хэсэгт тус тус заасны дагуу ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга нь банкны эрх бүхий албан тушаалтан болохын хувьд ТУЗ-ийн үйл ажиллагааг зохистой явуулах асуудлаар хариуцлага хүлээх бөгөөд тэрээр ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журмын 13 дугаар зүйлд заасан чиг үүргийг хэрэгжүүлдэг. ТУЗ-ийн нарийн бичгийн даргын 2023 онд хийж гүйцэтгэсэн ажлыг ХасБанкны 2023 оны Жилийн тайланд тусган, өөрийн цахим хуудаст байршуулсан болно (xacbank.mn -ийн Хөрөнгө оруулагчид -> Тайлан цэст хандан танилцана уу). Мөн жишгээр 2024 оны Жилийн тайланг холбогдох мэдээлийг тусгах байдлаар тайлант хугацаа буюу 2025 оны 4 дүгээр сарын 30-ны өдөрт багтаан нийтэд нээлттэй мэдээлнэ.	2	
Үнэлсэн оноо				12	100%
ХОЁРДУГААР ЗАРЧИМ. ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН ДЭРГЭДЭХ ХОРООД, ТЭДГЭЭРИЙН ЧИГ ҮҮРЭГ Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь өөрийн үйл ажиллагааг тодорхой чиг үүрэг хариуцсан өөрийн дэргэдэх хороодоор дамжуулан хэрэгжүүлж, эцсийн хариуцлагыг хүлээнэ.					
7	2.1. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дарга болоод төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүдийн олонх нь хараат бус гишүүн байхыг зорино.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ХасБанкны Дүрмийн 8 дугаар зүйлийн 8.13 дахь хэсэгт “ТУЗ нь Компанийн тухай хууль, Банкны тухай хууль болон бусад Холбогдох хууль тогтоомжид заасан шаардлагыг хангасан 12 гишүүнтэй байна” гэж, 8.14 дэх хэсэгт “ТУЗ-ийн гишүүний 1/3 (гуравны нэг)-ээс доошгүй нь ЗНДЦУХ-ноос тус бүрийг сонгон нэр дэвшүүлсэн, Компанийн тухай хууль, Банкны тухай хууль болон Монголбанк, Санхүүгийн Зохицуулах Хорооноос заасан шаардлагыг хангасан хараат бус гишүүн байна” гэж ТУЗ-ийн бүрэлдэхүүнд тавигдах шаардлагыг Компанийн тухай хуулийн 75 дугаар зүйлийн 75.4 дэх хэсэгт нийцүүлэн тус тус тодорхойлсон. Үүний дагуу, 2024 оны 4 дүгээр сарын 29-ний өдрийн хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хурлын SR-2024-10 тоот тогтоолоор 4	2	

			хараат бус гишүүнийг оролцуулан нийт 12 гишүүний бүрэлдэхүүнтэй ТУЗ-ийг кумулятив аргаар сонгосон билээ. ХасБанкны Засаглалын төлөвлөгөө 2023-2026 баримт бичгийн 3 болон 4 дүгээр зүйлүүдэд 2026 оны IV дүгээр улирал гэхэд ТУЗ-ийн даргаар хараат бус гишүүнийг томилох болон ТУЗ-ийн гишүүдийн олонхийг хараат бус гишүүдээр бүрдүүлэх зорилтыг тусгасан.		
8	2.2. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дэргэдэх аудитын хороо нь үйл ажиллагааны журам аудитын бодлогын баримт бичигтэй байна. Аудитын хорооны дарга нь төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дарга бус байна. Аудитын хорооны хуралд компанийн гүйцэтгэх удирдлага болон ажилтнууд гагцхүү тус хорооны хүсэлтээр оролцоно.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ТУЗ-ийн дэргэдэх АХ-ны үйл ажиллагаандаа мөрдөх үндсэн баримт бичиг болох “ТУЗ-ийн дэргэдэх Аудитын хорооны дүрэм”-ийг 2015 оны 3 дугаар сарын 15-ны өдөр анх удаа баталж, улмаар хэд хэдэн удаа нэмэлт өөрчлөлт оруулах болон шинэчлэн найруулах зэргээр сайжруулан мөрдөж ирсэн. Улмаар ХасБанк нийтэд нээлттэй хувьцаат компани болсонтой холбоотойгоор АХ-ны дүрэм, Дотоод аудитын бодлогыг 2023 оны 7 дугаар сарын 07-ны өдөр шинэчлэн баталсан хэдий ч, Дотоод аудиторчуудын институтээс баталсан 2025 оны 01 сараас хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж эхэлсэн Дэлхийн дотоод аудитын стандартуудад нийцүүлэх зорилгоор 2024 оны 11 дүгээр сарын 07-ны өдөр тус журмыг дахин шинэчлэн баталж нийтэд мэдээлсэн (xacbank.mn-ийн Хөрөнгө оруулагчид -> Дүрэм, журам цэст хандана уу). Хувьцаа эзэмшигчдийн 2024 оны ээлжит хурлаар ТУЗ-ийг бүрэн бүрэлдэхүүнээр нь сонгосны дараагаар, ТУЗ өөрийн дэргэдэх байнгын хороодын бүрэлдэхүүнийг 2024 оны 4 дүгээр сарын 29-ний өдрийн R-2024-23 тоот тогтоолоор томилсон. АХ-ны дүрмийн 2.4 дэх хэсэгт “Хараат бус гишүүн АХ-г даргалах бөгөөд ТУЗ-ийн даргын албан тушаалыг хавсран гүйцэтгэхийг хориглоно” гэж заасны дагуу, АХ-ны даргаар ТУЗ-ийн дарга бус, хараат бус гишүүн Б.Уламбаяр томилогдон ажиллаж байна. АХ-ны хуралд компанийн гүйцэтгэх удирдлага болон ажилтнууд гагцхүү тус хорооны хүсэлтээр оролцдог. Энэ талаар АХ-ны дүрмийн 2.5 дахь хэсэгт “Банкны гүйцэтгэх удирдлага, ажилтнуудыг зөвхөн тус Хорооны хүсэлтээр хуралдаанд оролцуулна” гэж тусгасан.	2	

9	2.3. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дэргэдэх цалин урамшууллын хороо нь цалин, урамшууллын үйл ажиллагааны журам, цалин урамшууллын бодлогын баримт бичигтэй байна. Цалин урамшууллын хорооны дарга нь төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дарга бус, мөн хараат бус гишүүн байна. Цалин урамшууллын хорооны хуралд гүйцэтгэх удирдлага гагцхүү хорооны хүсэлтээр оролцоно.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ЗНДЦУХ-ны дүрмийг 2023 оны 7 дугаар сарын 07-ны өдөр шинэчлэн баталсан бөгөөд түүнийг цахим хуудастаа байршуулсан (xacbank.mn-ийн Хөрөнгө оруулагчид -> Дүрэм, журам цэст хандана уу). Мөн, цалин урамшууллын бодлогын баримт бичгүүд болох “ТУЗ-ийн цалин хөлс болон нөхөн төлбөрийн ерөнхий журам”-ыг R-2023-33 тоот тогтоол, “Урт хугацаат урамшууллын хөтөлбөрийн бодлого”-ыг R-2024-08 тоот тогтоол, “Ажилтны урт хугацаат хуримтлалын хөтөлбөрийн ерөнхий журам”-ыг R-2024-35 тоот тогтоолоор тус тус батлан мөрдүүлж байна. ЗНДЦУХ-ны дарга Майкл Мадден нь ТУЗ-ийн дарга бус, ердийн гишүүн болно. Тэрээр тус Хорооны даргаар 2019 оноос хойш ажиллаж буй бөгөөд хариуцсан асуудлаар хамгийн туршлагатай, манлайлагчийн түвшинд ажиллаж буй болно. ТУЗ хуралдаад хараат бус гишүүдэд уг ажлыг шилжүүлэхэд тодорхой бэлтгэл шаардлагатай гэж үзсэн тул ХасБанкны Засаглалын төлөвлөгөө 2023-2026 баримт бичгийн 6 дугаар зүйлд ЗНДЦУХ-ны даргад хараат бус гишүүдийг бэлтгэж, бэлтгэл хангагдсаны дараа уг шилжилтийг хийхээр тусгасан. ЗНДЦУХ-ны нарийн бичгийн даргын үүргийг Хууль хариуцсан захирал, ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга гүйцэтгэдэг. Тэрээр албан тушаалын хувьд гүйцэтгэх удирдлагад хамаардаг хэдий ч ЗНДЦУХ-ны нарийн бичгийн даргын хувиар ЗНДЦУХ-ны хурлуудад оролцох шаардлагатай болдог. Гэхдээ гүйцэтгэх удирдлагын цалин урамшуулал, залгамж халаа зэрэг асуудлын үеэр гүйцэтгэх удирдлагын ямар ч албан тушаалтан оролцдоггүй ба гишүүд хаалттай хуралддаг.	2	
10	2.4. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дэргэдэх нэр дэвшүүлэх хороо нь үйл ажиллагааны журам, залгамж халааны бодлогын баримт бичигтэй байна. Нэр дэвшүүлэх хорооны дарга нь төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дарга бус, мөн хараат бус гишүүн байна.	Хэрэгжүүлсэн (үндэслэл бүхий тайлбарыг харна уу).	ЗНДЦУХ-ны дүрмийг 2023 оны 7 дугаар сарын 07-ны өдөр шинэчлэн баталсан бөгөөд түүнийг цахим хуудастаа байршуулсан (xacbank.mn-ийн Хөрөнгө оруулагчид -> Дүрэм, журам цэст хандана уу). ЗНДЦУХ нь гүйцэтгэх удирдлагын залгамж халааны төлөвлөгөөний хяналтыг жил бүр хийдэг. Уг хурал хаалттай болдог бөгөөд зөвхөн Хорооны хүсэлтээр гүйцэтгэх удирдлага тайлбар өгөх зорилгоор оролцдог. Бодлогын тухайд, ХасБанкны	2	

			Засаглалын төлөвлөгөө 2023-2026 баримт бичгийн 9 болон 10 дугаар зүйлд гүйцэтгэх удирдлагын залгамж халааны бодлогыг 2024 оны III улирал, ТУЗ-ийн гишүүдийн залгамж халааны бодлогыг 2025 оны II дугаар улиралд боловсруулж батлуулахаар тусгасан. Түүний дагуу, ТУЗ нь “Гүйцэтгэх удирдлагын залгамж халааг бэлдэх бодлого”-ыг 2024 оны 8 дугаар сарын 21-ний өдрийн R-2024-36 тоот тогтоолоор батлан, хүчин төгөлдөр мөрдөн ажиллаж байна. ЗНДЦУХ-ны дарга Майкл Мадден нь ТУЗ-ийн дарга бус, ердийн гишүүн болно. Тэрээр тус Хорооны даргаар 2019 оноос хойш ажиллаж буй бөгөөд хариуцсан асуудлаар хамгийн туршлагатай, манлайлагчийн түвшинд ажиллаж буй болно. ТУЗ хуралдаад хараат бус гишүүдэд уг ажлыг шилжүүлэхэд тодорхой бэлтгэл шаардлагатай гэж үзсэн тул ХасБанкны Засаглалын төлөвлөгөө 2023-2026 баримт бичгийн 6 дугаар зүйлд ЗНДЦУХ-ны даргад хараат бус гишүүдийг бэлтгэж, бэлтгэл хангагдсаны дараа уг шилжилтийг хийхээр тусгасан.		
11	2.5. Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь өөрийн дэргэд бусад чиг үүрэг бүхий байнгын болон түр хороог байгуулж болно. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дэргэдэх хороод бүгд үйл ажиллагааны журам, заавартай, чиг үүргээ хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай мэдлэг, ур чадвар, ажлын туршлага бүхий бүрэлдэхүүнтэй байна.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ХасБанкны ТУЗ нь өөрийн дэргэд ЗНДЦУХ, АХ болон ЭУХ гэсэн 3 байнгын хороодтойгоор үйл ажиллагаа явуулж буй бөгөөд хороо тус бүр өөрийн дүрмийн дагуу үйл ажиллагаагаа явуулдаг. Хороодын дүрмийг өөрийн цахим хуудастаа байршуулсан (xacbank.mn-ийн Хөрөнгө оруулагчид -> Дүрэм, журам цэст хандана уу). Хороодын бүрэлдэхүүнд тавигдах шаардлагыг ЗНДЦУХ-ны дүрмийн 2.1 болон АХ-ны дүрмийн 2.1 дэх хэсгүүдэд тус тус нарийвчлан тусгасан.	2	
Үнэлсэн оноо				10	100%
ГУРАВДУГААР ЗАРЧИМ. ТАЙЛАГНАЛ, МЭДЭЭЛЛИЙН ИЛ ТОД БАЙДАЛ Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь санхүүгийн болон санхүүгийн бус тайлагнал, мэдээллийн ил тод байдлын үнэн, бүрэн, тэнцвэрт байдлыг хангана.					
12	3.1. Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь компанийн мэдээллийн ил тод байдал, тайлагналын журмыг	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ХасБанк нь өөрийн хувьцаа эзэмшигчид болон эрх бүхий байгууллагуудад банкны талаарх мэдээллийг холбогдох хууль тогтоомжид заасан шаардлагын дагуу ил тод тайлагнан, мэдээлэх зорилгоор “Мэдээллийг ил тод болгох ерөнхий	2	

	баталж, хэрэгжилтэд нь хяналт тавина.		журам"-ыг 2023 оны 7 дугаар сарын 07-ны өдөр шинээр баталсан бөгөөд түүнийг цахим хуудастаа байршуулсан (xacbank.mn -ийн Хөрөнгө оруулагчид -> Дүрэм, журам цэст хандана уу). Тус журмын 1.4 дэх хэсэгт ТУЗ нь түүний хэрэгжилтэд хяналт тавихаар зохицуулсан.		
13	3.2. Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь энэхүү кодекст заасан засаглалын баримт бичиг, дүрэм, журам, зааврыг цахим хуудсаараа дамжуулан олон нийтэд хүргэнэ.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ХасБанк нь үйл ажиллагаагаа хувьцаа эзэмшигчдэд ил тодоор явуулах үүднээс дараах дотоод дүрэм, журам, төлөвлөгөөг шинэчилсэн тухай бүр өөрийн цахим хуудсын 'Хөрөнгө оруулагчид' цэст байршуулан ажиллаж байна. Үүнд: - ХасБанк ХК-ийн дүрэм; - ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам; - ТУЗ-ийн дэргэдэх ЗНДЦУХ-ны дүрэм; - ТУЗ-ийн дэргэдэх АХ-ны дүрэм (2024 оны шинэчилсэн найруулга); - ТУЗ-ийн дэргэдэх ЭУХ-ны дүрэм; - ХасБанкны Засаглалын төлөвлөгөө 2023-2026; - ХасБанкны Засаглалын кодекс; - ТУЗ-ийн гишүүнийг сонгон шалгаруулах, нэр дэвшүүлэх ерөнхий журам (2024 оны шинэчилсэн найруулга); - Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг зарлан хуралдуулах үйл ажиллагааны журам; - Мэдээллийг ил тод болгох ерөнхий журам; - Дотоод аудитын дүрэм (2024 оны шинэчилсэн найруулга); - Сонирхлын зөрчилтэй этгээд болон холбогдох этгээдтэй хэлцэл хийх журам; - ТУЗ-ийн гишүүд болон ажилтнуудын ёс зүйн кодекс ба сонирхлын зөрчлийн ерөнхий журам; - Шүгэл үлээх бодлого; - Комплаенсийн хөтөлбөр; - ХасБанкны Ногдол ашгийн бодлого; - Оролцогч талуудтай харилцах, хамтран ажиллах журам (2024 онд шинээр баталсан); - Гүйцэтгэх удирдлагын залгамж халааг бэлдэх бодлого (2024 онд шинээр баталсан) зэрэг хамаарна.	2	

14	3.3. Санхүүгийн болон санхүүгийн бус тайлагнал нь тэнцвэртэй, тодорхой, бодит байна. Санхүүгийн бус тайлан нь хүрээлэн буй орчин, нийгэм, эдийн засгийн хүрээнд компанийн тогтвортой үйл ажиллагаанд нөлөөлж болзошгүй хүчин зүйлс, эрсдэл, компанийн үйл ажиллагааны зорилго, зорилтууддаа хүрсэн эсэхийг үнэлсэн мэдээлэл байна.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ХасБанк нь санхүү, татварын тайлан, тодруулгуудыг холбогдох хууль, тогтоомж, Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт (СТОУС), зохицуулагч байгууллагын журам, зааварт нийцүүлэн үнэн зөв, материаллаг алдаагүй бэлтгэн, санхүүгийн тайланг олон улсын нэр хүнд бүхий Deloitte, KPMG, EY, PWC зэрэг аудитын байгууллагаар баталгаажуулан тогтоосон цаг хугацаанд багтаан олон нийтэд ил тод тайлагнан ажилладаг. Мөн Санхүүгийн бус тайлан буюу өөрийн үйл ажиллагааны тайлан, БОНЗ-ын тайланг тогтмол бэлтгэн олон нийтэд ил тод өөрийн цахим хуудаст байршуулдаг. Энэхүү тайлангуудаар банк нь тухайн жилийн үйл ажиллагаагаа тайлагнадаг бөгөөд үүнд үйл ажиллагааны үр дүн, компанийн засаглал, нийгэм байгаль орчинд үзүүлэх нөлөө болон нийгмийн хариуцлага зэрэг зүйлс мөн багтсан байдаг. Түүнчлэн, 2023 оноос эхлэн банкны хэрэгжүүлсэн санхүүгийн бус олон талт үйл ажиллагааны стратеги, тогтвортой хөгжлийн санаачилга, үр дүн, ололт амжилтыг багтаасан бие даасан Тогтвортой хөгжлийн тайланг бэлтгэн нийтэд тайлагнаж байна (xacbank.mn -ийн Хөрөнгө оруулагчид -> Тайлан цэст хандана уу).	2	
Үнэлсэн оноо				6	100%
ДӨРӨВДҮГЭЭР ЗАРЧИМ. АУДИТ, ХЯНАЛТЫН ТОГТОЛЦОО Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь аудит, хяналтын тогтолцооны хараат бус, үр дүнтэй байдлыг хангана.					
15	4.1. Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь аудитын хорооны үйл ажиллагааны журамд хөндлөнгийн аудитортой харьцах, хөндлөнгийн аудиторыг хуульд заасан чиг үүргээ саадгүй гүйцэтгэх нөхцөл боломжоор хангах талаар тусгаж, журмын хэрэгжилтэд хяналт тавина.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	АХ-ны дүрмийн 3.1.2 дахь заалтад хөндлөнгийн аудитортой харьцах, чиг үүргээ саадгүй гүйцэтгэх нөхцөл боломжоор хангах талаар заасан. Үүнд, АХ нь i) хатуу шалгуурыг баримтлан хөндлөнгийн аудиторыг сонгон шалгаруулах, түүнтэй байгуулсан гэрээг үргэлжлүүлэн сунгах, дуусгавар болгох зэрэг асуудлыг ТУЗ-д зөвлөмж болгон батлуулах, ii) аудитын үйл ажиллагааны нэгдмэл байдлыг хангахын тулд хөндлөнгийн аудиторын хараат бус байдлыг хангах, iii) дотоод аудитын ажлын уялдааг харгалзан хөндлөнгийн аудитын санал болгох бүх төрлийн аудитын үйлчилгээ буюу аудитын хамрах хүрээ, арга аргачлал зэргийг хянан батлах, iv) хөндлөнгийн аудиторуудын мэргэшил, гүйцэтгэл, хараат бус байдлыг жилд нэгээс доошгүй удаа үнэлэх,	2	

			v) шаардлагатай гэж үзсэн асуудлаар хөндлөнгийн аудитортой тогтмол уулзалт тусгайлан хийх, vi) тусгайлан заасан асуудлаар хөндлөнгийн аудиторын хамт хяналтыг хэрэгжүүлэх, мөн vii) хөндлөнгийн аудитор нь хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хуралд оролцон мэдээлэл өгөх зэргийг тусгасан (xacbank.mn -ийн Хөрөнгө оруулагчид -> Дүрэм, журам цэст хандан танилцана уу).		
16	4.2. Хөндлөнгийн аудитор нь хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хуралд оролцож, аудиттай холбоотой асуудлаар хувьцаа эзэмшигчдэд мэдээлэл өгдөг байна.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	АХ-ны дүрмийн 3.1.2.7 дахь заалтад “Хөндлөнгийн аудитор нь хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хуралд оролцож, аудиттай холбоотой асуудлаар хувьцаа эзэмшигчдэд мэдээлэл өгнө” гэж заасан. Үүний дагуу 2024 оны 4 дүгээр сарын 29-ний өдрийн хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хуралд хөндлөнгийн аудиторыг оролцуулж, хувьцаа эзэмшигчдийн мэдээлэл авах эрхийг ханган ажилласан. Мөн жишгээр 2025 оны 4 дүгээр сард зохион байгуулагдах хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хуралд хөндлөнгийн аудиторыг оролцуулах болно.	2	
17	4.3. Дотоод аудитын тогтолцоо, түүний бүтэц, зохион байгуулалт, чиг үүргийн талаарх мэдээллийг компанийн үйл ажиллагааны тайлан болон цахим хуудсаар дамжуулан олон нийтэд мэдээлж тэдгээрт орсон өөрчлөлтийг тухай бүр мэдэгдэнэ.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ХасБанкны дотоод аудитын тогтолцоо, түүний бүтцийн талаарх мэдээллийг ХасБанкны 2023 оны Жилийн тайланд тусгаж, түүнийг Санхүүгийн Зохицуулах Хорооны Үнэт цаасны бүртгэлийн журмын дагуу 2024 оны 4 дүгээр сарын 30-ны өдөр цахим хуудастаа байршуулсан (xacbank.mn -ийн Хөрөнгө оруулагчид -> Тайлан цэст хандана уу). Мөн жишгээр 2024 оны Жилийн тайланд холбогдох мэдээллийг тусган, 2025 оны 4 дүгээр сарын 30-ны өдөрт багтаан нийтэд мэдээлэх болно. Түүнчлэн, дотоод аудитын чиг үүргийн талаарх мэдээлэл нь “Хөрөнгө оруулагчид” цэст байршуулсан “Дотоод аудитын дүрэм”-д дэлгэрэнгүй тусгагдсан болно (xacbank.mn -ийн Хөрөнгө оруулагчид -> Дүрэм, журам цэст хандана уу).	2	
Үнэлсэн оноо				6	100%
ТАВДУГААР ЗАРЧИМ. ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГА					
Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь эрсдэлийн удирдлага болон комплайнсын хяналтыг зохистой байдлаар, хараат бусаар зохион байгуулж, тэдгээрийн үр дүнтэй байдалд тогтмол хяналт тавина.					
18	5.1. Компани нь эрсдэлийн удирдлагын заавар болон бүтэцтэй	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ХасБанкны ТУЗ нь өөрийн дэргэдэх ЭУХ-гоор дамжуулан банкны эрсдэлийн удирдлагын тогтолцоо, хүлээн зөвшөөрөх	2	

	байх ба эрсдэлийн удирдлагын үйл ажиллагааны үр дүн, хараат бус байдалд төлөөлөн удирдах зөвлөл хяналт тавина.		эрсдэлийн хэм хэмжээг тогтоох, эрсдэлийг үр дүнтэй удирдах бусад бодлого, баримт бичгийг баталдаг. ТУЗ-ийн дэргэдэх ЭУХ нь улирал тутамд хуралдаж ТУЗ-өөс өгсөн эрх хэмжээний хүрээнд эрсдэлийн удирдлага болон хүлээн зөвшөөрөх эрсдэлийн хэмжээний хэрэгжилтэнд хяналт тавьж, ТУЗ-д тайлагнадаг. Гүйцэтгэх удирдлагын дэргэдэх ЭУХ нь сар бүр хуралдаж банкны эрсдэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлдэг бол Эрсдэл хариуцсан захирал нь эрсдэлийн удирдлагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлж ажиллах чиг үүрэгтэй. ХасБанк нь эрсдэлийн удирдлагыг хамгаалалтын гурван бүсийн зарчимд тулгуурлан хэрэгжүүлдэг бөгөөд нэгдүгээр бүс нь эрсдэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлэх, хоёрдугаар бүс нь эрсдэлийн удирдлагын хяналтын, гуравдугаар бүс нь эрсдэлийн удирдлага, эрсдэлийн удирдлагын хяналтад хараат бус дүгнэлт өгч ажилладаг. Энэ үйл ажиллагаанд ТУЗ-өөс баталсан “Эрсдэлийн удирдлагын нэгдсэн бодлого”-ыг баримталдаг.		
19	5.2. Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь дэргэдээ эрсдэлийн удирдлага хариуцсан хороотой байхыг зорих ба уг хороо нь гурваас доошгүй тооны гишүүнтэй, дарга болон гишүүдийн олонх нь хараат бус гишүүн байна. Эрсдэлийн хорооны үйл ажиллагааны журам, бүтэц, бүрэлдэхүүнийг компанийн жилийн үйл ажиллагааны тайлан болон цахим хуудсаар дамжуулан нийтэд мэдээлж, тус хорооны хурлын ирц, хуралдсан асуудал, давтамжийн талаар тогтмол тайлагнана.	Хэрэгжүүлсэн (Үндэслэл бүхий тайлбарыг харна уу).	ТУЗ-ийн дэргэдэх ЭУХ нь нийт 6 гишүүнээс бүрдэнэ. ЭУХ-ны гишүүдийн дийлэнх олонх буюу 4 гишүүн нь хараат бус гишүүн бөгөөд ЭУХ-ны дарга Албертус Браггинк нь ТУЗ-ийн дарга бус, ердийн гишүүн болно. Тэрээр тус Хорооны гишүүнээр 2020 оноос хойш ажилласан бөгөөд өмнөх дарга Ив Жако-гийн бүрэн эрхийн хугацаа дуусгавар болсонтой холбогдуулан, хариуцсан асуудлаар хамгийн туршлагатай гишүүн болохын хувьд 2024 оны 4 дүгээр сарын 29-ний өдрөөс эхлэн Хорооны даргаар томилогдон ажиллаж буй болно. ТУЗ хуралдаад хараат бус гишүүдэд уг ажлыг шилжүүлэхэд тодорхой бэлтгэл шаардлагатай гэж үзсэн тул ХасБанкны Засаглалын төлөвлөгөө 2023-2026 баримт бичгийн 6 дугаар зүйлд ЭУХ-ны даргад хараат бус гишүүдийг бэлтгэж, бэлтгэл хангагдсаны дараа уг шилжилтийг хийхээр тусгасан. ЭУХ-ны дүрэм, бүтэц, бүрэлдэхүүнийг өөрийн цахим хуудсын “Хөрөнгө оруулагчид” цэст нийтэлсэн бөгөөд жилийн үйл ажиллагааны тайланд мөн энэ мэдээллийг тусгасан. ЭУХ-ны хурлын ирц, хуралдсан асуудал, давтамжийн талаар ТУЗ-ийн хараат бус гишүүдийн тайланд тусгасан байдлаар улирал тутам	2	

			Монголбанкинд хүргүүлж, хагас жил тутам өөрийн цахим хуудсаараа дамжуулан нийтэд тогтмол тайлагнаж байна (xacbank.mn -ийн Хөрөнгө оруулагчид -> Тайлан цэст хандана уу).		
20	5.3. Компанийн үйл ажиллагаанд байгаль орчин, нийгмийн хариуцлага, эрүүл мэнд, аюулгүй байдлын эрсдэл байгаа эсэхийг үнэлэн нийтэд мэдээлж, тэдгээр эрсдэлийг хэрхэн удирдаж буйгаа тайлбарлана.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ХасБанк нь өөрийн үйл ажиллагаандаа “Нийгэм болон байгаль орчны бодлого”-ыг мөрдөн ажилладаг бөгөөд тогтвортой хөгжлийн бодлогыг хэрэгжүүлэгч байгууллагын хувьд банкны үйл ажиллагааны экологи болон нийгэмд үзүүлэх нөлөөг хянах зорилгоор 2002 оноос эхлэн ISO 14001 стандартын дагуу Байгаль Орчин Нийгмийн Хариуцлагын Удирдлагын Тогтолцоог (БОНХУТ) нэвтрүүлэн, тогтмол шинэчлэн ажиллаж байна. Улс орон даяар хэрэгжүүлж буй өөрсдийн үйл ажиллагаанаас нийгэм, байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөллийн талаар мэдээллийг системтэйгээр цуглуулж, байгаль орчин, нийгмийн тайланг жилийн эцсийн байдлаар тогтмол бэлтгэж хөрөнгө оруулагчид, зээлдүүлэгчдэд дараа жилийн эхний улиралд багтаан тайлагнадаг. Цаашлаад, Парисын хэлэлцээрт тусгасан зорилтуудад үйл ажиллагаагаа уялдуулах шилжилтийг дэмжих, дотоод засаглалын үйл ажиллагаагаа олон улсын сайн жишигт нийцүүлэх зорилгоор “Уур амьсгалын эрсдэлийн удирдлагын 2023-2025 оны шилжилтийн төлөвлөгөө”-г ТУЗ нь 2024 оны 3 дугаар сарын 07-ны өдөр R-2024-04 тоот тогтоолоор баталсан. Түүнчлэн Тогтвортой хөгжил, Тогтвортой санхүүжилт, Ногоон санхүүжилтийн талаарх мэдээллийг банкны үйл ажиллагааны жилийн тайлангаар тайлагнаж ирсэн. 2023 оноос эхлэн бие даасан Тогтвортой хөгжлийн тайланг бэлтгэн, 2024 оны 4 дүгээр сарын 30-ны өдөр Монголын Хөрөнгийн Бирж болон өөрийн цахим хуудсаараа дамжуулан нийтэд тайлагнаж эхэлсэн (xacbank.mn -ийн Хөрөнгө оруулагчид -> Тайлан цэст хандана уу).	2	
21	5.4. Компани нь комплайнсын хяналтын заавар болон бүтэцтэй байх ба комплайнсын хяналтын хэрэгжилтийн үр дүн, хараат бус байдалд төлөөлөн удирдах зөвлөл хяналт тавина.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ХасБанкны комплаенсийн хяналтыг Комплаенсийн хэлтэс нь Эрсдэл хариуцсан захирлын удирдлагын дор хариуцан хэрэгжүүлдэг. Тус хэлтэс нь үйл ажиллагаандаа бодлого журам болон автоматжуулсан систем, хяналтыг хослуулан холбогдох эрсдэлийг тодорхойлох, үнэлэх, хэмжих, бууруулах, тайлагнах арга хэмжээ бүхий “Комплаенсийн хөтөлбөр”-ийг баримталдаг	2	

			бөгөөд түүнийг өөрийн цахим хуудастаа байршуулсан болно (xacbank.mn -ийн Хөрөнгө оруулагчид -> Дүрэм, журам цэст хандана уу). Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг ТУЗ нь жил тутам хянаж, түүнд өөрчлөлт оруулах эсэхийг шийдвэрлэн ажилладаг.		
Үнэлсэн оноо				8	100%
ЗУРГААДУГААР ЗАРЧИМ. ЭРХ БҮХИЙ АЛБАН ТУШААЛТНЫ ЦАЛИН УРАМШУУЛАЛ					
Эрх бүхий албан тушаалтны цалин, урамшууллын хэмжээ нь компанийн алсын хараа, онцлогт тохирсон, шударга, ил тод байна.					
22	6.1. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүний цалин, урамшууллын хэмжээ, олгох хэлбэр, давтамжийг хувьцаа эзэмшигчийн хурлаар ил тод хэлэлцэж батална.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ХасБанкны хувьцаа эзэмшигчид нь 2024 оны 4 дүгээр сарын 29-ний өдөр болсон ээлжит хурлаараа ТУЗ-ийн гишүүдийг бүрэн бүрэлдэхүүнээр нь томилохдоо ТУЗ-ийн гишүүдийн цалин, урамшууллын хэмжээ, олгох давтамжийг ил тод хэлэлцэн баталсан бөгөөд холбогдох шийдвэрийг өөрийн болон Монголын Хөрөнгийн Биржийн цахим хуудсаар дамжуулан нийтэд даруй мэдээлсэн (xacbank.mn -ийн Хөрөнгө оруулагчид -> ХЭХ -> ХЭХ-ын шийдвэрүүд цэст хандана уу).	2	
23	6.2. Компани цалин, урамшууллын хэмжээг тогтоох үндэслэл болсон ажил үүргийн бүрдэл хэсгүүд, ажлын гүйцэтгэлийг үнэлэх шалгуурыг цалин, урамшууллын бодлогын баримт бичигт тусгана.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ХасБанкны 2023 оны 7 дугаар сарын 07-ны өдөр R-2023-33 тоот тогтоолоор баталсан “ТУЗ-ийн гишүүдийн цалин хөлс, нөхөн төлбөрийн ерөнхий журам”-ын 2.5 дахь хэсэгт зааснаар ТУЗ-ийн гишүүнд тухайн жилд олгох цалин хөлс нь түүний оролцох шаардлагатай ТУЗ, түүний хороо болон хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын ирцийн бүртгэлээс хамааран тодорхойлогдоно. ТУЗ-ийн гишүүн тус бүрийн хурлын ирц, хуралд оролцсон байдал, ажлын гүйцэтгэлийг Монголбанкнаас баталсан “Банкны зохистой засаглалын зарчмын хэрэгжилтийн хяналт шалгалтын журам”-ын дагуу ЗНДЦУХ-ноос жил бүр тодорхойлж, ТУЗ болон хувьцаа эзэмшигчдэд тайлагнадаг. ХасБанкны ЗНДЦУХ нь 2024 оны 4 дүгээр сарын 29-ний өдөр болсон ТУЗ болон хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар ТУЗ-ийн гишүүдийн ажлын гүйцэтгэл, хурлын ирц, хуралд оролцсон байдал, ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны үр дүн, ажлын гүйцэтгэлийг тийнхүү тайлагнасан.	2	
24	6.3. Компанийн жилийн үйл ажиллагааны тайланд гүйцэтгэх		ХасБанкны 2023 оны Жилийн тайланд гүйцэтгэх удирдлагын үндсэн цалин, шагнал, бусад урамшууллыг олгох гүйцэтгэлийн	2	

	удирдлагын үндсэн цалин, шагнал бусад урамшууллыг олгох гүйцэтгэлийн шалгуурыг тусгана.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	шалгуурын талаарх мэдээллийг тусгасан ба тус тайланг Санхүүгийн Зохицуулах Хорооны Үнэт цаасын бүртгэлийн журмын дагуу 2024 оны 4 дүгээр сарын 30-ны өдөр өөрийн цахим хуудаст байршуулсан (xacbank.mn -ийн Хөрөнгө оруулагчид -> Тайлан цэст хандана уу). Мөн жишгээр 2024 оны Жилийн тайланд холбогдох мэдээллийг тусган, тайлант хугацаанд багтаан нийтэд мэдээлэх болно.		
Үнэлсэн оноо				6	100%
ДОЛООДУГААР ЗАРЧИМ. ОРОЛЦОГЧ ТАЛУУДЫН ЭРХ АШИГ					
Компанийн үйл ажиллагаанд оролцогч талуудын эрх ашгийг хүндэлнэ.					
25	7.1. Компани нь төлөөлөн удирдах зөвлөлөөс баталсан бусад оролцогч талуудтай харилцах, хамтран ажиллах талаар бодлогын баримт бичигтэй байна. Төлөөлөн удирдах зөвлөл болон гүйцэтгэх удирдлага нь оролцогч талуудын эрх ашгийг хүндэтгэн, тэдэнтэй хамтран ажиллах байгууллагын соёлыг төлөвшүүлнэ.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ХасБанк нь хууль ёсны бөгөөд ёс зүйтэй бизнесийн үйл ажиллагаа явуулах, дотооддоо ёс зүйт зан үйлийн дээд стандартыг баримтлан, ёс зүйд тулгуурласан зан суртахууны соёлыг төлөвшүүлэх зорилгоор баталсан “ТУЗ-ийн гишүүд болон ажилтнуудын ёс зүйн кодекс ба сонирхлын зөрчлийн ерөнхий журам”-аар банкны оролцогч талуудтай харилцах харилцаанд баримтлах ёс зүйн хэм хэмжээг тодорхойлсон. Мөн ХасБанкны толгой компани болох Тэнгэр Санхүүгийн Нэгдэл ХХК-иас баталсан, тус нэгдэл дэх охин компаниудын хэмжээнд дагаж мөрддөг засаглалын кодексийг ХасБанкны түвшинд буулган “ХасБанкны Засаглалын кодекс”-ийг шинээр баталсан. Уг баримт бичиг нь урт хугацааны, тогтвортой өсөлт хөгжлийн чухал бүрэлдэхүүн болох компанийн засаглалыг сайжруулах зорилготой. Түүний 1 дүгээр хэсгийн 1-д банк нь оролцогч талуудтай харилцах, хамтран ажиллахдаа ил тод, шударга, хариуцлагатай, ёс зүйтэй байх зарчмуудыг баримтлах, 3 дугаар хэсгийн 2-т “санал хураалтад жижиг хувьцаа эзэмшигч, оролцогч талуудын эрхийг онцгойлон харгалзаж үзэх, Монголбанкны журмын дагуу ТУЗ-д хэд хэдэн хараат бус гишүүнийг томилох, холбогдох хууль тогтоомжид заасны дагуу үнэн зөв мэдээллийг тухай бүр авах эрхээ саадгүй хэрэгжүүлэх нөхцөлийг бүрдүүлэхийг чухалчилна. Бүх хувьцаа эзэмшигчийг эрхээ хэрэгжүүлж, шийдвэр гаргахад шаардлагатай буюу	2	

			хангалттай мэдээллээр хангана” гэж оролцогч талуудын эрх ашгийг хамгаалах талаар зохицуулалтыг тусгасан. Түүнчлэн, ХасБанк нь өөрийн үндсэн үйл ажиллагааг тогтвортой эрхлэх болон нийтийн итгэлийг хүлээж ажиллахад оролцогч талуудтай идэвхтэй харилцаж, хамтран ажиллахын ач холбогдлыг харгалзан, тэдэнтэй харилцахад баримтлах тодорхой чиглэл, удирдамжийг бий болгох зорилгоор “Оролцогч талуудтай харилцах, хамтран ажиллах журам”-ыг 2024 оны 6 дугаар сарын 29-ний өдөр шинээр баталсан. Тус журмаар гадаад болон дотоод оролцогч талуудыг тодорхойлж, тэдэнтэй харилцах үндсэн зарчим, харилцах суваг, хариуцах ажилтан болоод гомдол гаргах журмыг тодорхойлсон болно (Дээр дурдсан журмуудтай xacbank.mn-ийн Хөрөнгө оруулагчид -> Дүрэм, журам цэст хандан танилцана уу).		
26	7.2. Компанийн жилийн үйл ажиллагааны тайланд оролцогч талуудтай хамтран ажиллахдаа ямар асуудалд голчлон анхаарч, ямар стратеги баримтлан хэрхэн хэрэгжүүлж ажилласан талаар тусгана.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ХасБанкны 2023 оны Жилийн тайланд банк нь оролцогч талуудтай хамтран ажиллахдаа ямар асуудалд голчлон анхаарч, ямар стратеги баримтлан, түүнийгээ хэрхэн хэрэгжүүлсэн талаарх мэдээллийг тусгасан ба түүнийг Санхүүгийн Зохицуулах Хорооны Үнэт цаасны бүртгэлийн журмын дагуу 2024 оны 4 дүгээр сарын 30-ны өдөр өөрийн цахим хуудаст байршуулсан (xacbank.mn-ийн Хөрөнгө оруулагчид -> Тайлан цэст хандана уу). Мөн жишгээр 2024 оны Жилийн тайланд уг асуудлыг тусган, тайлант хугацаанд багтаан нийтэд мэдээлэх болно.	2	
27	7.3. Оролцогч талуудтай хамтран ажиллах, мэдээлэл солилцох, харилцах зорилгоор компанийн цахим хуудсыг үр дүнтэйгээр ажиллуулна.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ХасБанк нь өөрийн xacbank.mn цахим хуудсаар дамжуулан оролцогч талуудад мэдээллийг тогтмол хүргэж, түүний санал, гомдол хэсгээр дамжуулан оролцогч талуудтай харилцан ажиллаж байна (xacbank.mn-ийн Холбоо барих цэст хандана уу). Цахим хуудсын үр дүнг сайжруулах үүднээс хөрөнгө оруулагч, оролцогч талуудад мэдээлэл хүргүүлэх зориулалт бүхий тусгайлсан цэсийг 2023 болон 2024 онуудад хөгжүүлэн ажилласан (xacbank.mn-ийн Хөрөнгө оруулагчид цэст хандана уу). Цаашлаад банк нь өөрийн цахим хуудсыг бүхэлд нь шинэчлэн сайжруулах ажлыг эхлүүлсэн бөгөөд энэ хүрээнд хөрөнгө оруулагч, оролцогч талуудад мэдээлэл хүргүүлэх,	2	

			харилцах тусгайлсан цэсийг улам боловсронгуй болгохоор төлөвлөж байна.		
28	7.4. Компанийн ажилтнуудын санал, хүсэлт, гомдлыг хүлээн авч шийдвэрлэх дотоод журам, нийгмийн асуудлыг шийдэх, мэргэжил дээшлүүлэх дотоод журам, ажлын төлөвлөгөөтэй байна.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ХасБанк нь 2023 оны 7 дугаар сарын 07-ны өдөр шинэчлэн баталсан “Шүгэл үлээх бодлого”-ын дагуу банкны нэр хүнд, бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ, өмч хөрөнгө, үйл ажиллагаа, банкны ажилтанд сөргөөр нөлөөлөх аливаа үйлдлийн талаар болон банкны үйл ажиллагааг зохицуулах эрх зүйн хэм хэмжээг зөрчсөн эсхүл зөрчсөн байж болзошгүй аливаа үйлдэл, эс үйлдэл, нөхцөл байдлын талаар банкны эрх бүхий албан тушаалтан болон ажилтны зүгээс ирүүлсэн мэдээллийг шийдвэрлэн ажиллаж байна (xacbank.mn-ийн Дүрэм, журам цэст хандана уу). Харин ажилтнуудын өөр бусад санал, хүсэлт, гомдлыг Хүний нөөцийн удирдлагын газар нь амаар болон бичгээр хүлээн авч, тухай бүр шийдвэрлэн ажилладаг. Ингэхдээ ирүүлсэн мэдээллийн агуулгаас шалтгаалж хяналт шалгалт явуулах, шаардлагатай тохиолдолд өөр бусад нэгжийг татан оролцуулдаг. ХасБанк нь ажилтнуудын нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх хүрээнд ажилтандаа нэмэлт тэтгэврийн хуримтлал бий болгох үүднээс “Тэтгэврийн нэрийн дансны ерөнхий журам”, ажилтны санхүүгийн хэрэгцээг хангах үүднээс “Ажилтны зээлийн ерөнхий журам”, мэргэжил дээшлүүлэх хүрээнд “ХасБанкны сургалт, хөгжлийн ерөнхий журам” зэргийг тус тус батлан, мөрдүүлж ирсэн. Тус журмуудын хэрэгжилтийг гүйцэтгэх удирдлага болон ТУЗ тогтмол хянаж, журмыг боловсронгуй болгодог ба энэ хүрээнд ажилтандаа гагцхүү нэмэлт тэтгэврийн хуримтлал бус, нэмэлт хуримтлал бий болгох зорилгоор Тэтгэврийн нэрийн дансны ерөнхий журмыг Ажилтны урт хугацаат хуримтлалын хөтөлбөрийн ерөнхий журам нэртэйгээр 2024 оны 7 дугаар сарын 16-ны өдөр R-2024-35 тоот тогтоолоор шинэчлэн баталсан болно /.	2	
Үнэлсэн оноо				8	100%
НАЙМДУГААР ЗАРЧИМ. КОМПАНИЙН СОЁЛ					

Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүд компанид бизнесийн ёс зүйн өндөр хэм хэмжээг тогтоож, өөрсдөө манлайлан гүйцэтгэх удирдлага, ажилтнуудад мөрдлөг болгоно.

29	8.1. Компанийн үнэт зүйлс, алсын харааг оновчтой тодорхойлж, хууль ёсны, ёс зүйтэй, хариуцлагатай үйл ажиллагаа явуулах зорилгоор төлөөлөн удирдах зөвлөл нь ёс зүйн дүрмийг батлан, нийтэд мэдээлж, хэрэгжилтэд нь хяналт тавина.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ХасБанк нь хууль ёсны бөгөөд ёс зүйтэй бизнесийн үйл ажиллагаа явуулах зорилгоор дотооддоо ёс зүйт зан үйлийн дээд стандартыг баримтлан, ёс зүйд тулгуурласан зан суртахууны соёлыг төлөвшүүлэх үүднээс “ТУЗ-ийн гишүүд болон ажилтнуудын ёс зүйн кодекс ба сонирхлын зөрчлийн ерөнхий журам”-ыг 2023 оны 7 дугаар сарын 07-ны өдөр шинээр баталж, цахим хуудсаараа дамжуулан нийтэд мэдээлсэн (xacbank.mn -ийн Хөрөнгө оруулагчид -> Дүрэм, журам цэст хандана уу). Тус журмын хэрэгжилтэд ТУЗ хяналт тавьдаг бөгөөд энэ хүрээнд банкны шинэ ажилтан бүрд банкны үйл ажиллагаа, баримтлах дэг, журам, ёс зүйн хэм хэмжээний талаар үндсэн мэдээлэл олгох зорилгоор ‘Хасжуулах’ сургалтыг сар тутам зохион байгуулдаг.	2	
30	8.2. Аливаа хууль бус үйлдэл болон ёс зүйн зөрчлийг төлөөлөн удирдах зөвлөл, эсвэл түүний дэргэдэх холбогдох хороонд мэдээлэх "шүгэл үлээгчийн" тогтолцоотой байна.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ХасБанк нь банкны нэр хүнд, бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ, өмч хөрөнгө, үйл ажиллагаа, банкны ажилтанд сөргөөр нөлөөлөх аливаа үйлдлийн талаар болон банкны үйл ажиллагааг зохицуулах эрх зүйн хэм хэмжээг зөрчсөн эсхүл зөрчсөн байж болзошгүй аливаа үйлдэл, эс үйлдэл, нөхцөл байдлын талаар банкны эрх бүхий албан тушаалтан болон ажилтны зүгээс ирүүлсэн мэдээллийг шийдвэрлэхэд баримтлах “Шүгэл үлээх бодлого”-ыг 2023 оны 7 дугаар сарын 07-ны өдөр шинэчлэн баталсан (xacbank.mn -ийн Хөрөнгө оруулагчид -> Дүрэм, журам цэст хандана уу). Энэ журмаар шүгэл үлээгч мэдээлэл ирүүлэх, ирүүлсэн мэдээлэлд үндэслэн хяналт, шалгалтыг явуулах, мэдээлэл ирүүлэгчийн нууцыг чандлан хадгалах зэрэг шүгэл үлээх тогтолцоог бүхэлд нь зохицуулдаг бөгөөд дээр дурдсан ‘Хасжуулах’ сургалт болон банк дотоодын харилцах ‘Workplace’ платформоор дамжуулан энэ талаарх мэдлэг, мэдээллийг ажилтанд сурталчлан, таниулдаг.	2	
31	8.3. Ёс зүйн дүрмээр авлига, албан тушаалын гэмт хэргээс ангид байх болон улс төрийн үйл ажиллагааг	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	“ТУЗ-ийн гишүүд болон ажилтнуудын ёс зүйн кодекс ба сонирхлын зөрчлийн ерөнхий журам”-ын 2 болон 3 дугаар зүйлүүдэд банкны ТУЗ-ийн гишүүн болон ажилтан нь авлига,	2	

	дэмжих, /дэмжихгүй байх/ хандив өргөх /өргөхгүй байх/ талаар зохицуулна.		албан тушаалын гэмт хэргээс ангид байх, улс төрийн үйл ажиллагааг дэмжихгүй, хандив өгөхөөс зайлсхийн төвийг сахисан байх суурьтай байх талаар зохицуулсан (xacbank.mn -ийн Хөрөнгө оруулагчид -> Дүрэм, журам цэст хандана уу). Мөн Банк болон түүний эрх бүхий албан тушаалтан, ажилтан, агент, түнш, ханган нийлүүлэгч, зөвлөх, төлөөлөгч, зуучлагчийн хэн нь ч банкны өмнө хүлээсэн албан үүргээ гүйцэтгэхдээ өөрийн болон банкны нэрийн өмнөөс авлига, хээл хахуулийн зөрчил үйлдэхгүй байх явдлыг хангах зорилгоор “Авлига, хээл хахуулийн эсрэг ерөнхий журам”-ыг 2023 оны 9 дүгээр сарын 28-ны өдөр R-2023-69 тоот тогтоолоор шинэчлэн баталсан бөгөөд түүгээр энэ асуудлыг нарийвчлан зохицуулж байна.		
Үнэлсэн оноо				6	100%
ЕСДҮГЭЭР ЗАРЧИМ. ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДИЙН ЭРХ					
Компани болон төлөөлөн удирдах зөвлөл нь хувьцаа эзэмшигчдийн эрхийг хүндэтгэн тэгш хандаж, мэдээлэл авах болон эрхээ хэрэгжүүлэх бололцоогоор бүрэн хангана.					
32	9.1. Компани хөрөнгө оруулагч болон бусад оролцогч талуудад зориулан өөрийн үйл ажиллагаа, санхүүгийн байдал, засаглалын зохион байгуулалт, гүйцэтгэлийн үр дүнгийн талаарх мэдээллийг цахим хуудсаараа дамжуулан тухай бүр хүргэнэ.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ХасБанк нь өөрийн xacbank.mn цахим хуудсаар дамжуулан үйл ажиллагаа, санхүүгийн тайланг улирлаар, хагас жилээр болон жилээр, БОНЗ-ын тайланг жилээр (xacbank.mn -ийн Хөрөнгө оруулагчид -> Тайлан цэст хандана уу), засаглалын зохион байгуулалт буюу хувьцаа эзэмшлийн бүтэц, ТУЗ болон түүний хороод, байгууллагын бүтэц, зохион байгуулалт (xacbank.mn -ийн Бидний тухай болон Хөрөнгө оруулагчид цэст хандана уу) зэрэг холбогдох мэдээллийг хууль тогтоомжид заасан хугацаанд нийтэд мэдээлэн ажиллаж байна. Мөн хууль тогтоомжийн дагуу тухай бүр мэдээлэх мэдээллийг өөрийн болон Монголын Хөрөнгийн Биржийн цахим хуудсаар дамжуулан цаг алдалгүй, шуурхай мэдээлж байна (xacbank.mn -ийн Хөрөнгө оруулагчид -> Мэдээ, мэдээлэл цэст хандана уу).	2	
33	9.2. Компани хөрөнгө оруулагчидтай харилцах хөтөлбөртэй байх ба хөрөнгө оруулагчидтай харилцах,	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ХасБанкны хөрөнгө оруулагчидтай харилцах харилцааг ХасБанкны Санхүү хариуцсан захирал бөгөөд Гүйцэтгэх захирлын тэргүүн орлогч хариуцан ажилладаг. Тэрээр тухай бүр Гүйцэтгэх захиралтай зөвшилцөн хувьцаа эзэмшигчдэд	2	

	мэдээлэл солилцох цахим сувгийг хөгжүүлнэ.		чиглэсэн арга хэмжээг хөтөлбөр байдлаар тодорхойлж хэрэгжүүлэн ажилладаг. “ХасБанкны Засаглалын кодекс”-ийн 1 дүгээр хэсгийн 1-д банк нь хөрөнгө оруулагчидтай харилцахдаа ил тод, шударга, хариуцлагатай, ёс зүйтэй байх зарчмуудыг баримтлах, 3 дугаар хэсгийн 2-т “санал хураалтад жижиг хувьцаа эзэмшигч, оролцогч талуудын эрхийг онцгойлон харгалзаж үзэх, Монголбанкны журмын дагуу ТУЗ-д хэд хэдэн хараат бус гишүүнийг томилох, холбогдох хууль тогтоомжид заасны дагуу үнэн зөв мэдээллийг тухай бүр авах эрхээ саадгүй хэрэгжүүлэх нөхцөлийг бүрдүүлэхийг чухалчилна. Бүх хувьцаа эзэмшигчийг эрхээ хэрэгжүүлж, шийдвэр гаргахад шаардлагатай буюу хангалттай мэдээллээр хангана” гэж тус тус заасан. Үүний дагуу хөрөнгө оруулагчидтай харилцах тусгайлсан утас (8508-1888) болон цахим шуудан (investor-relations@xacbank.mn)-г хэрэглээнд нэвтрүүлэн, түүгээрээ дамжуулан өөрийн хувьцаа эзэмшигчидтэй шууд харилцаж байна. Түүнчлэн, өөрийн цахим хуудсын “Хөрөнгө оруулагчид” хэмээх тухайлсан цэсээр дамжуулан хөрөнгө оруулагчдад өөрийн үйл ажиллагаа, санхүү, засаглалын тайлан, мэдээ мэдээлэл хүргэж байна.		
34	9.3. Компани хувьцаа эзэмшигчийн хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оролцох, санал гаргах, санал өгөх, мэдээлэл авах зэрэг хууль ёсны эрхээ хэрэгжүүлэх бололцоо, нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ХасБанк ХК-ийн Дүрмийн 6 дугаар зүйлд хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оролцох, санал гаргах, санал өгөх зэрэг хууль ёсны эрхийг хамгаалан зохицуулсан. Энэ хүрээнд холбогдох хууль тогтоомж, дотоод дүрэм, журмын дагуу ажиллаж байна. Мөн хувьцаа эзэмшигчдийн мэдээлэл авах эрхийг хангах үүднээс нарийвчилсан журам болох “Мэдээллийг ил тод болгох ерөнхий журам”-ыг 2023 оны 7 дугаар сарын 07-ны өдөр шинээр батлан, түүний дагуу нийтэд мэдээлбэл зохих мэдээллийг тогтоосон хугацаанд мэдээлэн ажиллаж байна (xacbank.mn-ийн Мэдээ, мэдээлэл болон Хөрөнгө оруулагчид -> Дүрэм, журам цэст хандан танилцана уу). ХасБанк нь 2024 оны ээлжит хурлыг оролцуулан нийт 3 хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг тайлант хугацаанд зохион байгуулсан. Хувьцаат компани болж хэлбэрээ өөрчлөн байгуулагдсаны дараах хувьцаа эзэмшигчдийн анхдугаар ээлжит хурлыг 2024	2	

			оны 4 дүгээр сарын 29-ний өдөр цахим болон танхимын хосолсон хэлбэрээр зохион байгуулсан бол, ээлжит бус хурлуудыг эчнээ санал санал хураалтын хэлбэрээр зохион байгуулсан болно. Ингэхдээ Компанийн тухай хууль, Санхүүгийн Зохицуулах Хорооны “Хувьцаат компанийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын зар хүргэх журам”, ХасБанкны “Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг зарлан хуралдуулах үйл ажиллагааны журам”-ын дагуу хувьцаа эзэмшигчдэд хурлын зарыг түгээж, хуралд оролцох бололцоог бүрдүүлсэн. Тус хурлуудаар хувьцаа эзэмшигчид ХасБанкны ‘Хас Meeting’ аппликейшнийг ашиглан цахимаар эсхүл биечлэн саналаа өгөх боломжийг бүрэн хангаж ажилласны зэрэгцээ хурлын материал болон холбогдох шийдвэрүүдийг өөрийн цахим хуудаст байрлуулж, түүнтэй танилцах бололцоог бүрдүүлсэн (xacbank.mn-ийн Хөрөнгө оруулагчид -> Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал цэст хандана уу). ‘Хас Meeting’ аппликейшнийг хөндлөнгийн аудитын байгууллага ITAF, GTAG, ISA315, ISA330 зэрэг бизнесийн системийн баталгаажуулалтад хамаарах олон улсын стандарт, зааварчилгааны дагуу хянан шалгаад, хурлын ирц бүртгэх, хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын санал хураалтын үр дүнг хандах эрх болон нууцлалын зөв зохицуулалтайгаар, үнэн зөв бөгөөд бүрэн бүтэн тооцоолон боловсруулдаг болохыг дүгнэн баталгаажуулсан болно.		
35	9.4. Компанийн үйл ажиллагааны чиглэл, өмчлөлийн бүтэцтэй холбоотой асуудлаар хувьцаа эзэмшигчдийн санал өгөх эрхээ хэрэгжүүлэхэд нь онцгойлон анхаарна.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ХасБанк ХК-ийн Дүрмийн 8.6 дахь хэсэгт Банкны үйл ажиллагааны чиглэл (банкны үйл ажиллагаанд аливаа өөрчлөлт оруулах), өмчлөлийн бүтэцтэй холбоотой асуудал (банкны хувь нийлүүлсэн хөрөнгийг өсгөх, бууруулах, хувьцааг хуваах эсхүл буцаан нэгтгэх, нийт гаргасан хувьцааны 5 (тав) хувиас дээш хувийг эргүүлэн авах зэргээр Банкны өөрийн хөрөнгийн бүтцэд аливаа мартериалаг өөрчлөлт оруулах, нэмж хувьцаа, хувьцаанд хөрвөх аливаа төрлийн үнэт цаас гаргах зэрэг)-ыг “Стратегийн ач холбогдол бүхий асуудал” хэмээн тодорхойлж, хуралд оролцож буй саналын эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн дийлэнх олонх (66.67%-иас доошгүй хувь)-ийн саналаар батлах зохицуулалтыг тусгасан.	2	

36	9.5. Компани болон хувьцаа эзэмшигчдийн нийтлэг ашиг сонирхол зөрчигдөхөөс сэргийлэх зорилгоор сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх журамтай байх ба түүний хэрэгжилтийг нийтэд мэдээлнэ.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ХасБанк нь өөрийн ердийн үйл ажиллагааны хүрээнд бусад этгээдтэй хийх хэлцлээс хөнгөлөлттэй нөхцөлөөр сонирхлын зөрчилтэй этгээдтэй хэлцэл хийх, улмаар хувьцаа эзэмшигчдийн нийтлэг ашиг сонирхол зөрчигдөхөөс сэргийлэх зорилгоор “Сонирхлын зөрчилтэй этгээд болон холбогдох этгээдтэй хэлцэл хийх журам”-ыг 2023 оны 7 дугаар сарын 07-ны өдөр шинээр баталсан. Тус журмын дагуу сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл байгуулдаг бөгөөд энэ талаар холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу тухай бүр Монголын Хөрөнгийн Бирж болон өөрийн цахим хуудсаараа дамжуулан нийтэд мэдээлэн ажиллаж байна. Хэлцлийн мэдээлэлтэй ХасБанк (xacbank.mn -ийн Хөрөнгө оруулагчид -> Мэдээ мэдээлэл -> Тухай бүр мэдээлэх мэдээлэл -> Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл цэс) болон Монголын Хөрөнгийн Бирж (https://mse.mn/mn/company/568 холболтын Бусад мэдээлэл -> Сонирхлын зөрчилтэй болон их хэмжээний хэлцэл цэс)-ийн албан ёсны цахим хуудаст хандан танилцана уу. Түүнчлэн, холбогдох хагас жил, жилд хийсэн нийт сонирхлын зөрчилтэй болон их хэмжээний хэлцлийн талаарх мэдээллийг холбогдох үйл ажиллагааны тайланд тусган, хувьцаа эзэмшигчдэд ил тодоор тайлагнадаг болно (xacbank.mn -ийн Хөрөнгө оруулагчид -> Тайлан цэст хандана уу).	2	
Үнэлсэн оноо				10	100%
Нэгдсэн оноо				72	100%